

Data & inzichten 2022

Team Seksuele Gezondheid

Hart voor Brabant

Voorwoord

Terugkijken om te leren. In het jaarverslag 2022 maken we opnieuw de balans op van de inzet van het Team Seksuele Gezondheid. Welke outreach activiteiten stonden op de kalender? En wie zagen we op ons spreekuur?

Soa-zorg wordt primair verleend door de huisartsen. De soa-zorg van de GGD is aanvullend op deze zorgverlening door huisartsen en bedoeld voor specifieke (hoogrisico en/of kwetsbare) doelgroepen (Bron: [website RIVM, nieuwsbericht 'Doelgroepen aanvullende seksuele gezondheidszorg bij de GGD'](#) uit 6 januari 2012). Toch kennen meeste inwoners in het werkgebied van de GGD Hart voor Brabant het Team Seksuele Gezondheid van de soa-testen. Daar hoeven we als GGD geen reclame voor te maken.

We willen als team graag inzetten op het informeren van jongeren en kwetsbare groepen over hoe je verstandig omgaat met soa-risico's. Seksualiteit hoort bij een gezonde leefstijl. Open het gesprek kunnen voeren over seksualiteit, eigen regie en keuzevrijheid bij seks is daarom één van de speerpunten van ons team. Dit doen we in direct contact met cliënten en in samenwerking met onze netwerkpartners.

Outreachend werken gaat over een actieve manier van contact leggen met mensen die daar niet altijd zelf om vragen.

Dit verslag is interactief. Klik op de teksten in het menu hierboven en ga direct naar het onderwerp van je interesse.

Index

Door inzicht in de resultaten van onze werkzaamheden in 2022 kunnen we gericht preventie en voorlichting verder optimaliseren. In deze terugblik verzamelden we de volgende data en inzichten:

• Over Team Seksuele Gezondheid	3
• Aantal consulten 2022	5
• Consulten uitgesplitst naar doelgroep	6
• Vindpercentage per doelgroep	8
• Aantal soa's	9
• Sense	16
• PrEP	17
• Mpox	18
• Wat doen we nog meer?	19
• Colofon	22

Over Team Seksuele Gezondheid

Gezonde Relaties & Seksualiteit horen bij een gezonde leefstijl. Met het bespreekbaar maken van seksualiteit, anticonceptie en soa-preventie en het laagdrempelig advies bieden aan intermediairs en kwetsbare groepen draagt Team Seksuele Gezondheid hieraan bij. We zijn er voor inwoners in de gemeenten in de regio GGD Hart voor Brabant. De meeste inwoners kennen ons van de soa-testen, maar we doen nog veel meer.

Je kunt bij het Team Seksuele Gezondheid terecht voor het voeren van keuzehulpgesprekken bij een ongeplande zwangerschap, ook is ons team actief binnen het programma Nu Niet Zwanger.

Meer informatie over het programma Nu Niet Zwanger: www.ggdhvb.nl/nnz

Met speciale Sense-sprekken voor jongeren onder de 25 jaar geven we seksualiteitshulpverlening. Tijdens het Sense-sprekkuur beantwoordt ons team vragen van jongeren over anticonceptie, liefde en relaties, soa's, zwangerschap en diversiteit. Daarnaast ondersteunen wij als Team Seksuele Gezondheid professionals bij het bespreekbaar maken van seksualiteit. Daarvoor bieden we externe partners bijvoorbeeld train-de-trainer workshops. Huisartsen en specialisten kunnen het Team Seksuele Gezondheid consulteren met vragen rond seksuele gezondheid.

Het Team Seksuele Gezondheid van de GGD is naast het uitvoerende werk in opsporing en behandeling van soa's ook een kenniscentrum seksualiteit en soa. Dit laten we met veel plezier en enthousiasme zien in onze regio door middel van online campagnes, outreach activiteiten en netwerkoeverleggen. Outreachend werken gaat over een actieve manier van contact leggen met mensen die daar niet altijd zelf om vragen.

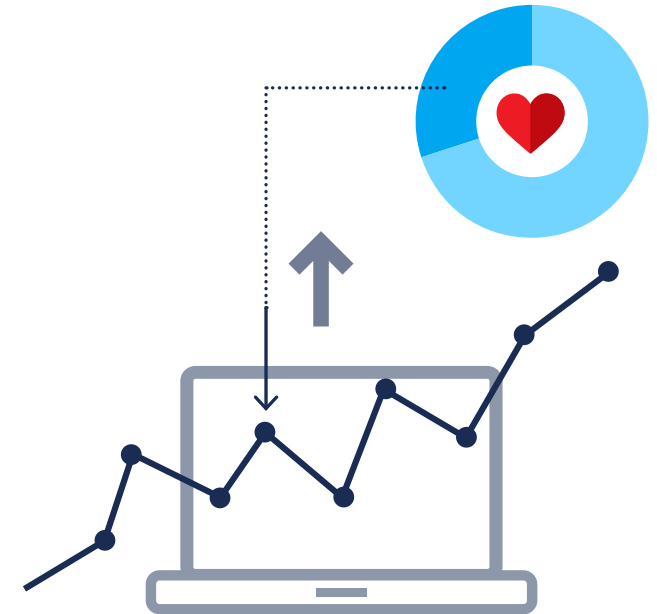
Als inwoners klachten hebben, veel risico hebben gelopen of een soa-waarschuwing hebben ontvangen, komen zij in aanmerking voor een soa-test bij de GGD. Waar het kan, verwijst het Team Seksuele Gezondheid ook door naar reguliere zorg zoals de huisarts of een private aanbieder.

Speerpunten Team Seksuele Gezondheid

Het Team Seksuele Gezondheid staat voor een gezond welbevinden voor iedereen. We geven voorlichting, hulp en advies over verschillende onderwerpen op het gebied van seksualiteit.

- ▶ **Datagedreven werken voor inzicht in ons werk en resultaten** vormt de basis van de keuzes die we als Team Seksuele Gezondheid maken.
- ▶ **Juiste doelgroepen op het spreekuur.** We zetten ons in om hoogrisicogroepen voor het oplopen van een soa daadwerkelijk te zien op onze spreekuren. Dit doen wij door het uitvoeren van een strakke triage voor mensen die klachten hebben en/of gewaarschuwd zijn voor een soa (Triage is het beoordelen van de urgentie van de hulpvraag en de wijze waarop de hulpvraag het beste kan worden beantwoord en door wie). Ook bieden we aanvullende dienstverlening. Zo biedt het team spreekuren voor specifieke doelgroepen. Waar blijkt dat we sommige groepen te weinig in beeld hebben, gaan wij naar deze doelgroepen toe of werken we samen met intermediairs die werken met deze groepen.
- ▶ **Differentiatie in dienstverlening voor hoog-, midden- en laagrisicogroepen.** Data geeft inzicht in onze doelgroepen en dienstverlening. Op basis hiervan maakt het team keuzes in welke dienstverlening voor welke groepen passend is. We onderzoeken hierbij ook de mogelijkheden die e-health biedt.
- ▶ **Agendasetting.** Het Team Seksuele Gezondheid zet zich in om het onderwerp seksuele gezondheid op de kaart te zetten, binnen het brede kader van publieke gezondheid. Wij investeren hiervoor in samenwerking met andere disciplines binnen de publieke gezondheidszorg en met onze netwerkpartners.

Aantal consulten 2022

Clënten kunnen dagelijks telefonisch of online bij ons terecht om een afspraak te maken. Er is een kleine daling in het aantal consulten in 2022 ten opzichte van 2021. Deze afname is te verklaren door de uitbraak van [mpox \(Monkeypox\)](#) en de inzet van het Team Seksuele Gezondheid was gericht op de opsporing en preventie van mpox.

Een overzicht van de consulten 2022:

6.410 soa consulten
& **366** Sense consulten

4.317 telefonische vragen

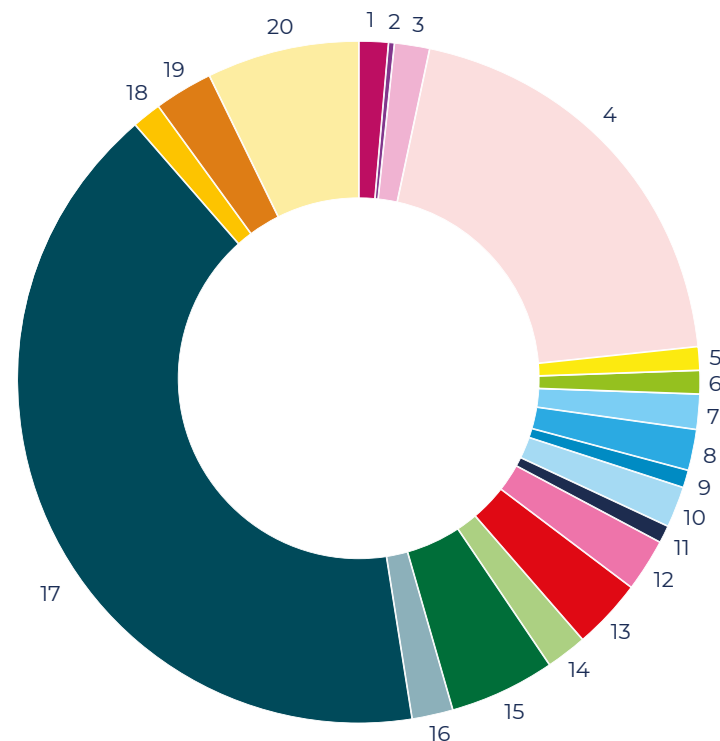
Dit is het aantal telefoontjes dat het team krijgt tijdens de triage op werkdagen van 9.00 – 12.00 uur.

1.097 PrEP consulten,
waarvan **72** startconsulten

PrEP is een medicijn (tabletten) om een besmetting met hiv te voorkomen.

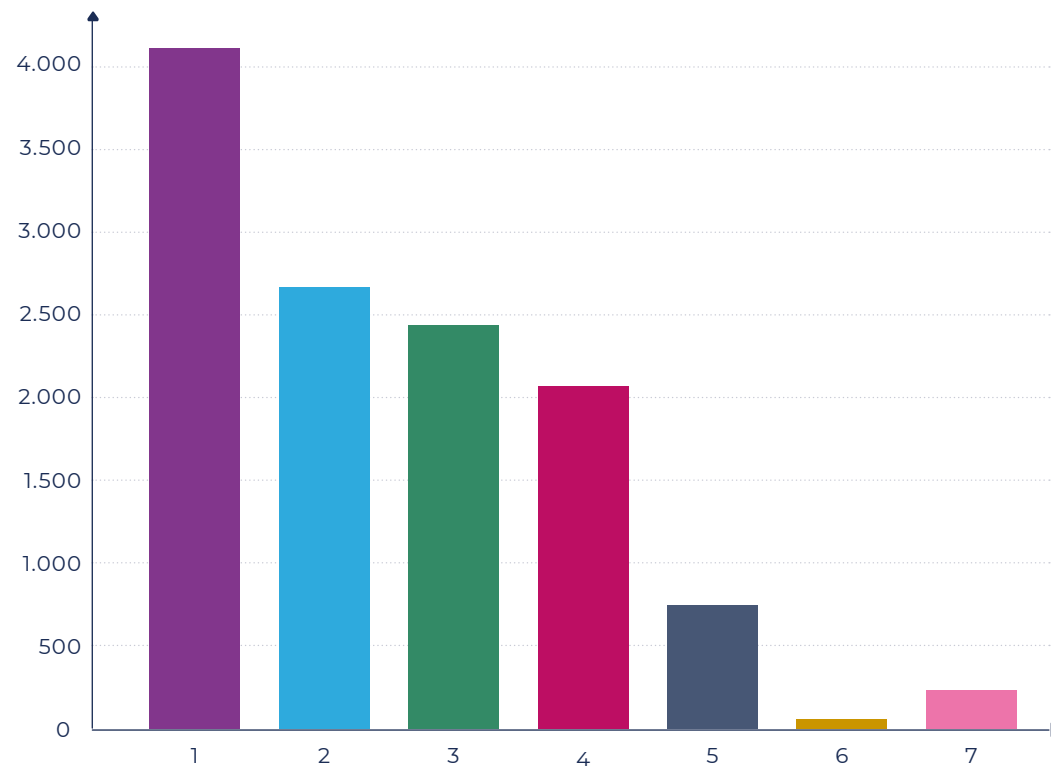
Aantal uitgevoerde consulten per woongemeente in 2022:

	Gemeente	Aantal
1	Bernheze	111
2	Boekel	39
3	Boxtel	119
4	Den Bosch	1.585
5	Dongen	87
6	Gilze en Rijen	91
7	Goirle	113
8	Heusden	157
9	Hilvarenbeek	70
10	Land van Cuijk	151
11	Loon op Zand	77
12	Maashorst	187
13	Meierijstad	268
14	Oisterwijk	160
15	Oss	390
16	Sint-Michielsgestel	143
17	Tilburg	3.234
18	Vught	123
19	Waalwijk	216
20	Onbekend	554

Consulteren uitgesplitst naar doelgroep

Overzicht van het aantal soa- en PrEP consulten in 2022 per doelgroep:

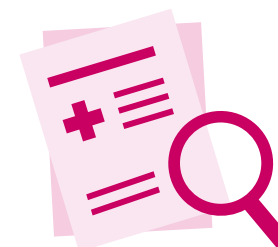

	Doelgroep	Aantal
1	Jongeren < 25 jaar	4.126
2	MSM (waarvan MSM < 25 jaar: 451)	2.679
3	Mensen met klachten	2.421
4	Gewaarschuwd	2.081
5	Klachten én gewaarschuwd	744
6	Slachtoffers van seksueel geweld	31
7	Sekswerkers	204

Migranten zijn verweven met de andere doelgroepen. Migranten (en partners van migranten) hebben onze bijzondere aandacht vanuit hun (mogelijke) kwetsbare maatschappelijke positie of (mogelijke) herkomst uit soa-endemisch gebied.

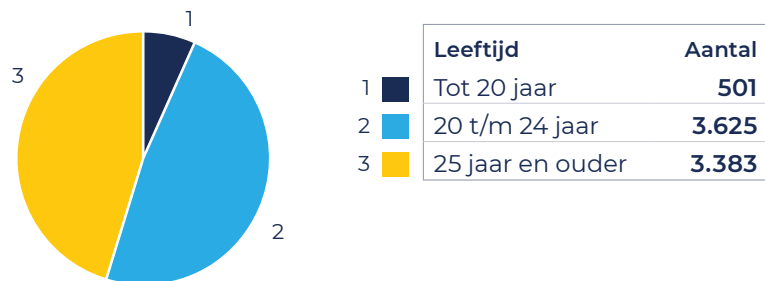
MSM: Mannen die (ook) seks hebben met mannen.

Gewaarschuwd: Gewaarschuwd door sekspartner met een soa.

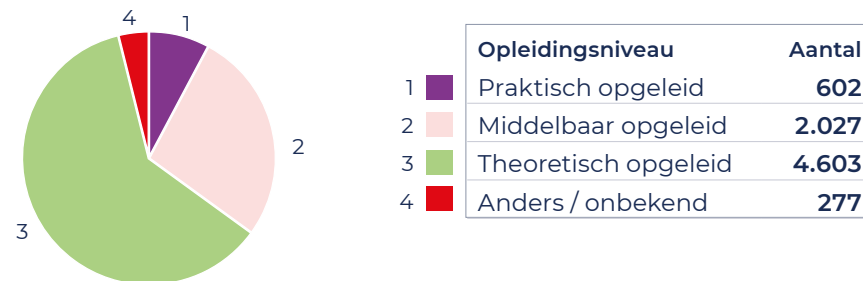

Vervolg consulenten uitgesplitst naar doelgroep

Overzicht leeftijd 2022:

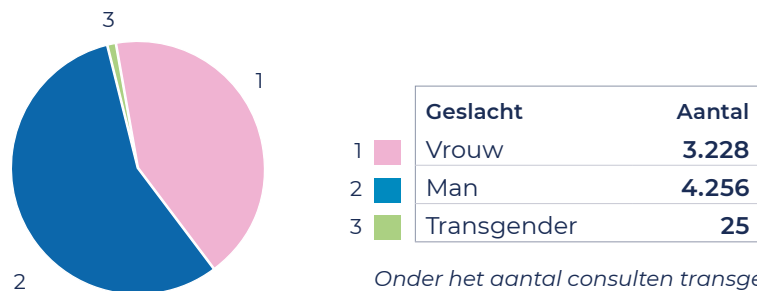

Overzicht opleidingsniveau 2022:

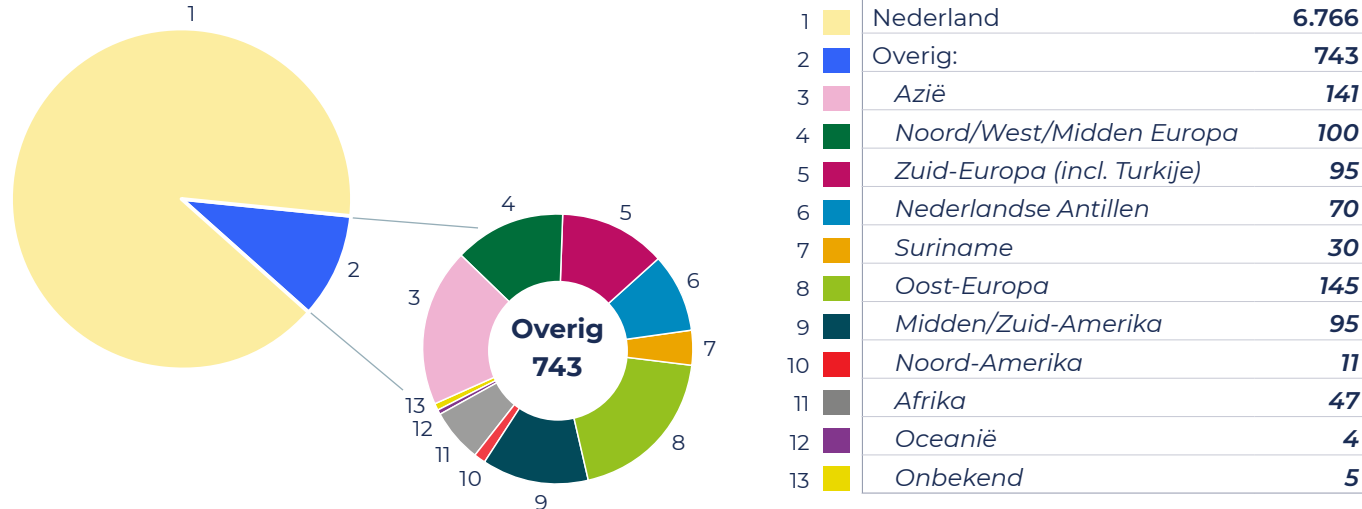
CBS definitie opleidingsniveau:
 Praktisch: geen, basisonderwijs, lbo, mavo, vmbo, mbo-1.
 Middelbaar: mbo-2/3/4, havo, vwo.
 Theoretisch: hbo, wo, doctoraal.

Overzicht verdeling geslacht 2022:

Onder het aantal consulenten transgender personen zijn ook consulenten met de non-binaire personen opgenomen. In de toekomst wordt mogelijk een andere term gebruikt.

Overzicht geboorteland in 2022:

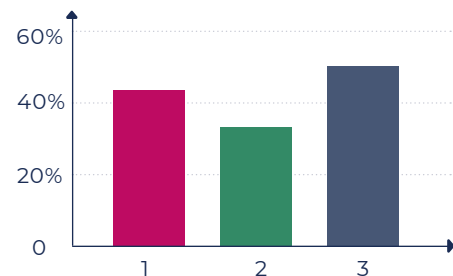

Vindpercentage per doelgroep

Het Team Seksuele Gezondheid biedt spreekuren met betrekking tot soa en PrEP. Het team triageert via telefonisch contact om zo de juiste mensen te zien op het spreekuur. Triage is het beoordelen van de urgentie van de hulpvraag en de wijze waarop de hulpvraag het beste kan worden beantwoord en door wie.

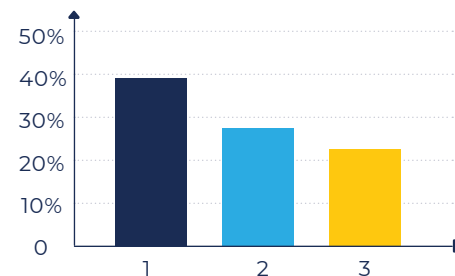
Het totaal vindpercentage - waarbij minimaal 1 van de big 5 soa's gevonden wordt - kunnen we niet (helemaal) vergelijken met de cijfers in 2021. In 2021 was het vindpercentage berekend over alle gevonden soa's. In 2022 kozen we ervoor om het vindpercentage te relateren aan de meest voorkomende soa's: de 'big five'. Zo zijn onze regionale vindpercentages beter vergelijkbaar met de landelijke vindpercentages.

het totaal vindpercentage van minimaal 1 big 5 soa in 2022 was: 26%

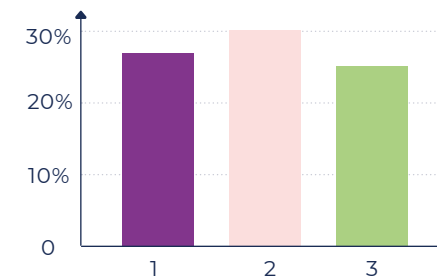
	Doelgroep	Vindpercentage
1	Gewaarschuwd	43%
2	Mensen met klachten	35%
3	Klachten én gewaarschuwd	52%

Het totale vindpercentage is het grootst onder de leeftijd 15 t/m 19:

	Leeftijd	Vindpercentage
1	15 t/m 19 jaar	39% (500 getest)
2	20 t/m 24 jaar	28% (3.617 getest)
3	25 jaar en ouder	22% (3.375 getest)

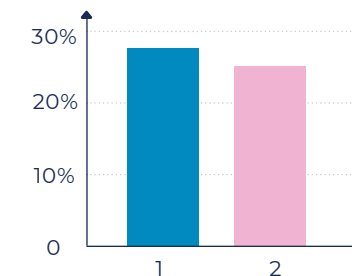
Het vindpercentage is bij praktisch en middelbaar opgeleide cliënten hoger dan bij theoretisch opgeleide cliënten:

	Opleidingsniveau	Vindpercentage
1	Praktisch opgeleid	27% (600 getest)
2	Middelbaar opgeleid	30% (2.021 getest)
3	Theoretisch opgeleid	25% (4.596 getest)

Van 275 mensen was het opleidingsniveau niet bekend.

Het vindpercentage was in 2022 hoger bij mannen:

	Geslacht	Vindpercentage
1	Man	27% (4.242 getest)
2	Vrouw	25% (3.225 getest)

Het vindpercentage onder transgender personen was 28%. Omdat er slechts 25 personen getest zijn, is de groep te klein voor een betrouwbaar vergelijk.

Aantal soa's

Welke soa's komen in 2022 het meest voor?

De meest gestelde diagnose op onze soa spreekuren was ook in 2022 weer chlamydia. Daarnaast zien we in 2022 een opvallende stijging van het aantal gonorroe infecties bij vrouwen en heteromannen onder de 25 jaar. Er zijn geen nieuwe infecties hepatitis B gevonden.

Overzicht soa's in 2022:

¹ LGV is een ernstige variant van chlamydia.

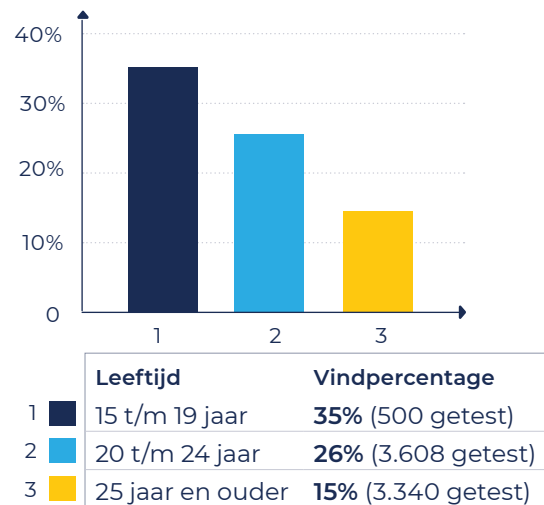
Chlamydia diagnoses: 1.610

Vindpercentage 22%. Dit is hoger dan het landelijke gemiddelde van 15%.

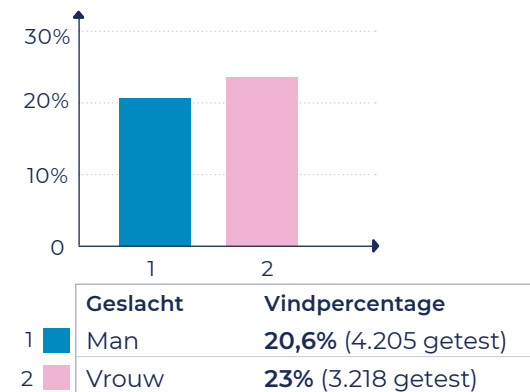
- Chlamydia wordt het meest gevonden onder **jongeren onder de 25 jaar**.
 - De diagnose wordt het meest gesteld bij heteromannen: 28% (1.571 getest). Landelijk is dit 21,2%.
 - Vindpercentage onder vrouwen is 23% (3.218 getest). Landelijk is 17,9%.
 - Transgender: 20% (25 getest).
- Bij de **groep tussen de 15 t/m 19 jaar test 35%** positief op chlamydia (500 getest). Bij heteromannen in deze leeftijdscategorie ligt dit percentage op 46% (112 getest).
- Bij **jongeren tussen de 20 t/m 24 jaar test 26%** positief op chlamydia (3.608 getest). Ook hier ligt het percentage het hoogst bij heteromannen; namelijk 30% (1.051 getest).
- Verder zien we dat chlamydia onder **heteromannen het meest wordt gevonden onder de praktisch en middelbaar opgeleide cliënten**.

Vindpercentage per leeftijd:

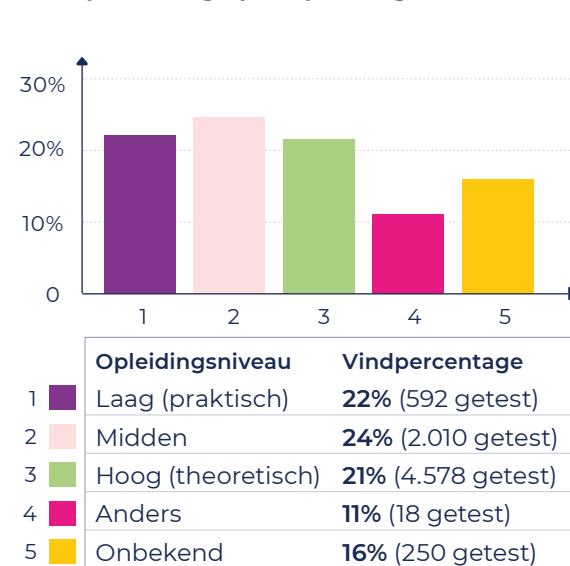

Vindpercentage per geslacht:

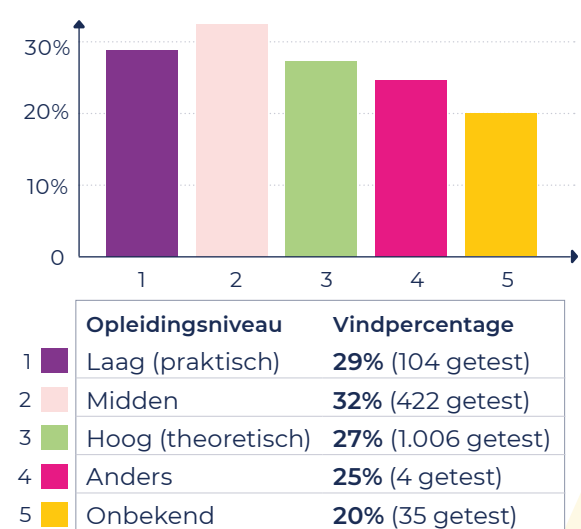

Het vindpercentage onder transgender personen was 20%. Deze groep is te klein voor een betrouwbaar vergelijk.

Vindpercentage per opleidingsniveau:

Vindpercentage per opleidingsniveau, onder heteromannen:

Gonorroë diagnoses: 412

Totaal vindpercentage bij de GGD Hart voor Brabant is 6%.

- ▶ Bij zowel heteromannen als heterovrouwen was het vindpercentage het hoogst onder **15 t/m 19 jarigen**: respectievelijk 5,3% (112 getest) en 3,5% (317 getest).
- ▶ Bij zowel de heteromannen als de heterovrouwen was het vindpercentage het hoogst onder praktisch en middelbaar opgeleiden:

→ Mannen

- **praktisch** **7,7%** (104 getest)
- **middelbaar** **4,0%** (422 getest)
- **theoretisch** **1,5%** (1.006 getest)

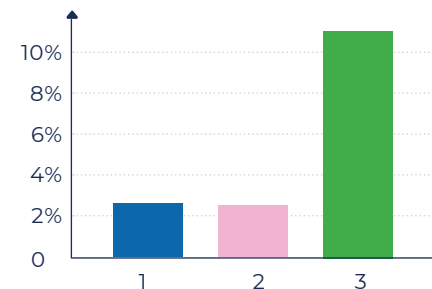
→ Vrouwen

- **praktisch** **4,6%** (132 getest)
- **middelbaar** **3,7%** (784 getest)
- **theoretisch** **1,9%** (1.932 getest)

- ▶ Onder de **MSM** was het vindpercentage het hoogst onder **15 t/m 19 jarigen**.

MSM: Mannen die (ook) seks hebben met mannen.

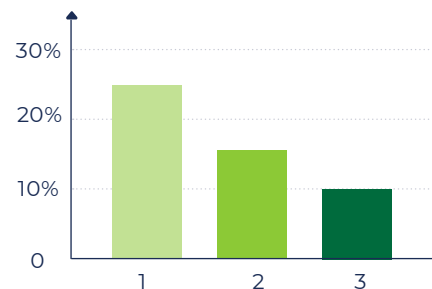
Vindpercentage uitgesplitst naar specifieke groepen:

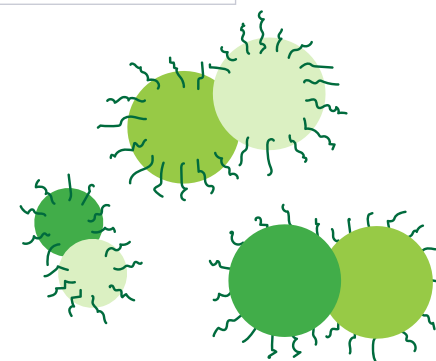
Specifieke groep	Vindpercentage
1 Heteroseksuele mannen	2,6% (1.572 getest), landelijk: 2,4%
2 Heteroseksuele vrouwen	2,5% (2.919 getest), landelijk: 2,3%
3 MSM	11% (2.636 getest)

MSM: Mannen die (ook) seks hebben met mannen.

Vindpercentage MSM per leeftijd:

MSM per leeftijd	Vindpercentage
1 15 t/m 19 jaar	24% (54 getest)
2 20 t/m 24 jaar	15% (389 getest)
3 25 jaar en ouder	10% (2.193 getest)

Hiv diagnoses: 7

Het aantal mensen dat met een hiv-infectie wordt gediagnosticeerd, daalt al jaren in Nederland.

Vindpercentage in regio GGD Hart voor Brabant is 0,2%.

Landelijk is het vindpercentage in 2022 0,27%. Er zijn in totaal 144 nieuwe diagnoses gesteld door de centra seksuele gezondheid in heel Nederland.

- ▶ Landelijk gezien is bij vrouwen, heteroseksuele mannen en MSM – PrEP-pilot het **vindpercentage stabiel laag onder de 0,1%**.
Het hiv-vindpercentage bij genderdiverse personen was 0,8% in 2022.

Totaal stelde het Team Seksuele Gezondheid in 2022: **10 positieve hiv-diagnoses**. Hiervan waren 3 personen al eerder positief getest, 7 waren eerder negatief of niet eerder getest. In 2022 waren er 7 consulten waarin voor het eerst de hiv-diagnose werd gesteld.

- ▶ Vindpercentage bij **alle positieve hiv diagnoses: 0,3%**.
- ▶ Vindpercentage bij **alleen nieuwe diagnoses: 0,2%**.

MSM: Mannen die (ook) seks hebben met mannen.

Syfilis diagnoses: 80

Vindpercentage syfilis 2,1%.

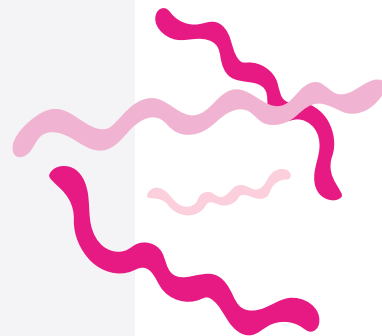
- ▶ Syfilis komt vaker voor bij **MSM**.
Van de 80 diagnoses werden er 78 gesteld bij MSM.
Vindpercentage onder MSM: 3,0%

- ▶ **We zien syfilis vaker bij MSM ouder dan 25 jaar, dan bij MSM jonger dan 25 jaar.**

• 15 t/m 19 jaar	2,1%	(47 getest)
• 20 t/m 24 jaar	1,8%	(382 getest)
• 25 jaar en ouder	3,2%	(2.164 getest)

MSM: Mannen die (ook) seks hebben met mannen.

Lues 1, 2, latens recens, tarda en stadium onbekend worden geteld als positieve diagnose syfilis.

Hepatitis B diagnoses: 0

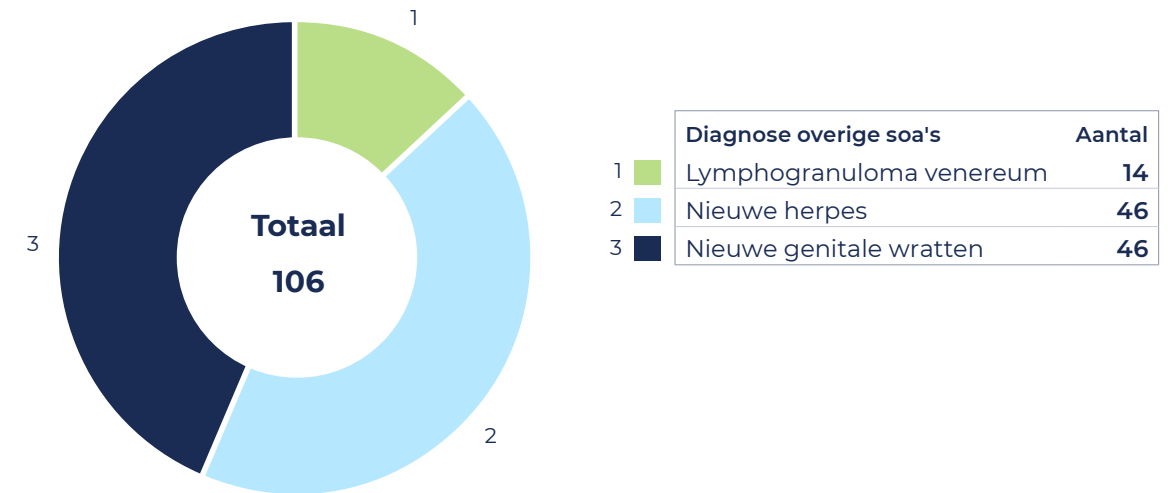
- ▶ Er zijn **geen nieuwe hepatitis B** diagnoses in 2022.
- ▶ Sinds 2011 is **vaccinatie tegen hepatitis B** opgenomen in het **Rijksvaccinatieprogramma**. Kijk voor meer informatie op: [Website Rijksvaccinatieprogramma.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/rijksvaccinatieprogramma/overzicht), [Hepatitis B vaccinatie](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/rijksvaccinatieprogramma/overzicht)
- ▶ In 2022 zijn er **628 prikken gezet**, waarvan 236 eerste prikken.
- ▶ De vaccinatie tegen hepatitis B bestaat uit 3 prikken.
Na de 3^e prik ben je levenslang beschermd.

Overige soa's: 106

- ▶ Aantal **lymphogranuloma venereum (LGV)** diagnoses: 14
LGV is een ernstige variant van chlamydia.
- ▶ Aantal **nieuwe herpes** diagnoses: 46
- ▶ Aantal **nieuwe genitale wratten** diagnoses: 46

Onderverdeling overige soa's:

Sense

Iedereen onder de 25 jaar kan bij de GGD terecht met hulpvragen rondom seksualiteit. Denk hierbij aan anticonceptievragen, normaliteitsvragen of problemen op het gebied van seksualiteit. Teamleden die speciaal Sense-geschoold zijn, kunnen de Sense-doelgroep in totaal 3 gesprekken aanbieden per hulpvraag.

Het Team Seksuele Gezondheid van de GGD Hart voor Brabant heeft als uitgangspunt dat alle verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en artsen geschoold zijn, zodat deze gesprekken laagdrempelig gepland kunnen worden. De doelgroep Sense bestaat uit alle jongeren en jongvolwassenen van 12 tot 25 jaar. Nog steeds blijkt seksualiteit een moeilijk onderwerp om te bespreken. Door laagdrempelig en vroegtijdig aandacht te besteden aan vragen en eventuele zorgen en/of problemen op het gebied van seksualiteit, zijn jongeren beter in staat zijn om zich gezond te ontwikkelen op het gebied van seksualiteit. Zodat ze in het verlengde hiervan veel meer plezier kunnen ervaren op dit gebied.

Met behulp van de interventie Sense kunnen we als team verschillende middelen en kanalen inzetten.

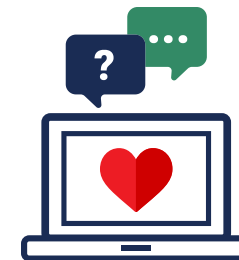
- ▶ **Landelijke website Sense.info.** De speciale landelijke website [Sense.info](https://sense.info) biedt een zee aan betrouwbare en actuele informatie. Jongeren vinden hier op hun eigen moment antwoord op hun vragen.
- ▶ **De Sense online coach, e-health interventie.** Het Team Seksuele Gezondheid deed in 2022 mee aan de landelijke pilot Sense Online Coach. Deze e-health interventie biedt online trainingen en hulp bij seksproblemen. In 2023 wordt de pilot geëvalueerd en een besluit genomen of we hier verder mee gaan.
- ▶ **Sense chat, anonieme chat.** De Sense chat is een landelijke initiatief gecoördineerd door Soa Aids NL, waar jongeren anoniem vanuit hun veilige thuis omgeving online vragen kunnen stellen.
- ▶ **Sense spreekuur bij de GGD.** Voor persoonlijke gesprekken met een geschoolde professional.

In 2022 bood ons team:

366
Sense
consulten

343
Sense chat
gesprekken

Onderwerpen tijdens de Sense-sprekken

Tijdens een Sense consult kunnen meerdere Sense-onderwerpen besproken worden. Iets minder dan de helft van de Sense spreekuren ging over anticonceptie. Andere onderwerpen die besproken werden, zijn onder meer seksuele opwindingsproblemen, orgasme problemen, erectieproblemen, seksuele identiteit/voorkeur en fysieke problemen/normaliteiten.

Het aantal 366 geeft het aantal consulten aan, niet het aantal besproken onderwerpen.

Landelijke Sense website: [Sense.info](https://sense.info)

PrEP

Pre-expositie Profylaxe (PrEP), is een medicijn (pillen) dat mensen zonder hiv kunnen innemen om te voorkomen dat ze een hiv-infectie oplopen. De GGD Hart voor Brabant doet mee aan de landelijke PrEP pilot. Dit is een pilot met een looptijd van 5 jaar, waarbinnen de Centra Seksuele Gezondheid van de GGD'en (het Team Seksuele Gezondheid is het Centrum Seksuele Gezondheid van de GGD Hart voor Brabant) PrEP verstrekken en medische begeleiding verlenen aan mensen met een verhoogd risico op hiv. Het gaat hierbij vooral om mannen die seks hebben met mannen (MSM).

- ▶ **In 2022 bood het team 1.097 PrEP consulten.**
Hiervan waren 72 nieuwe PrEP intakes en 1.025 follow-ups
- ▶ **Landelijk is de belangstelling voor deelname aan de PrEP pilot nog altijd hoger dan het aantal beschikbare plaatsen.** Bij de GGD Hart voor Brabant staan 200 mensen op de wachtlijst voor PrEP. Deze wachtlijst is gesloten, mensen kunnen zich hier niet meer voor aanmelden.
- ▶ In 2021 startten wij een **samenwerking met een huisarts in Waalwijk**. Deze huisarts is volledig ingewerkt/opgeleid en zit inmiddels 'vol' qua PrEP-cliënten. Ook is het team volop bezig met het netwerken bij huisartsen in de regio om PrEP-zorg breder beschikbaar te laten zijn voor onze inwoners.
- ▶ In 2022 verzorgde het Team Seksuele Gezondheid **één scholing op het gebied van PrEP aan (medische) professionals** zoals huisartsen, verpleegkundigen en maatschappelijk werkers.

In 2023 evalueert het RIVM de PrEP-pilot bij de GGD'en over de periode 2019 tot en met 2022. De publicatie van deze evaluatie wordt rond de zomer van 2023 verwacht. Deze evaluatie zal bepalend zijn in de keuzes die het Ministerie van VWS zal maken voor het vervolg van deze pilot. Het is nog niet bekend of de pilot wordt uitgebreid, stopgezet of wordt ingebed binnen bestaande gezondheidszorgsystemen.

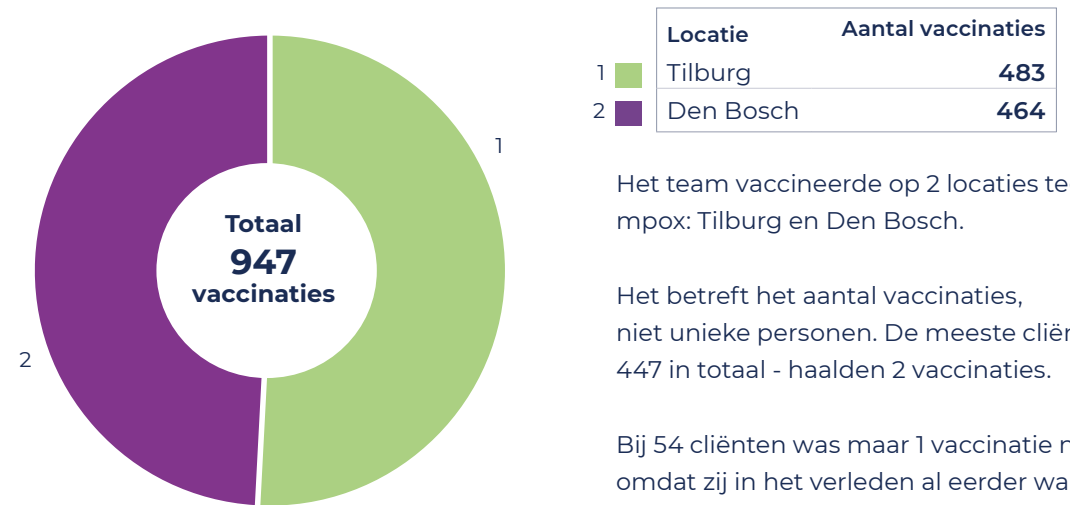
Mpox

In het voorjaar van 2022 was er een uitbraak van mpox (voorheen Monkeypox en in de volksmond 'apenpokken') in Europa, Noord-Amerika en andere gebieden waar de ziekte van oorsprong niet voorkomt. Mpox is van oudsher een ziekte die van dier op mens kan overgaan (een zoönose). Na een piek in de zomer van 2022, nam het aantal meldingen in het najaar van 2022 sterk af. Het mpox virus gedroeg zich in deze specifieke uitbraak als een soa. Maar je kan mpox ook krijgen door elkaar aan te raken zonder seks.

In 2022 testte 30 personen positief op mpox (2,4% van alle mpox diagnoses in Nederland) bij GGD Hart voor Brabant. Het Team Seksuele Gezondheid testte 74 cliënten op mpox: 24 testen waren positief. Aanvullend testte nog 6 personen positief op mpox. Zij werden getest bij een andere GGD of de eigen huisarts.

In de loop van 2022 kwam er een vaccin beschikbaar tegen mpox (geregistreerd op 22 juli). Om mpox effectiever te bestrijden besloot de minister van VWS om mensen met een grote kans op de ziekte een vaccinatie aan te bieden als bestrijdingsmaatregel tegen de ziekte. Het Team Seksuele Gezondheid verzorgde de uitnodigingen voor de risicogroep op mpox in samenwerking met ketenpartners. Mensen die in aanmerking kwamen voor het vaccin konden kiezen uit verschillende vaccinatielocaties in de regio. Het vaccin Imvanex® bestaat uit 2 prikken met tenminste 4 weken ertussen. Cliënten die in het verleden al eerder zijn gevaccineerd tegen 'pokken' hebben maar 1 prik nodig.

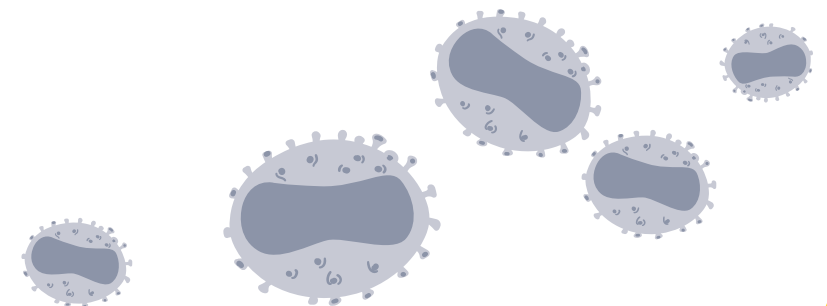
Aantal vaccinaties tegen mpox in de periode van augustus t/m december 2022:

Het team vaccineerde op 2 locaties tegen mpox: Tilburg en Den Bosch.

Het betreft het aantal vaccinaties, niet unieke personen. De meeste cliënten - 447 in totaal - haalden 2 vaccinaties.

Bij 54 cliënten was maar 1 vaccinatie nodig, omdat zij in het verleden al eerder waren gevaccineerd tegen pokken.

Wat doen we nog meer?

Keuzehulpgesprekken | FIOM

Bij de GGD Hart voor Brabant bieden we in samenwerking met FIOM zwangerschapskeuzehulp gesprekken bij een onbedoelde zwangerschap. Het doel van deze gesprekken is om het vermogen van onbedoeld zwangere vrouwen te vergroten om hun situatie te overzien en te beoordelen. Zo kunnen cliënten de verschillende keuzemogelijkheden evalueren en op basis van neutrale informatie een weloverwogen beslissing nemen. Cliënten hebben deze gesprekken met speciaal opgeleide verpleegkundigen. In 2022 verzorgde het team 44 zwangerschapskeuzehulp gesprekken.

Nu Niet Zwanger

Sector Regio's van de GGD Hart voor Brabant verzorgt de coördinatie van het programma Nu Niet Zwanger in samenwerking met de teams 'Seksuele Gezondheid', 'Openbare Geestelijke Gezondheidszorg' en 'VoorZorg'. Sinds 2022 is er ook een verpleegkundige van Team Seksuele Gezondheid aangesteld als inhoudelijk coördinator. Binnen Team Seksuele Gezondheid zijn er 3 verpleegkundigen aandachtfunctionaris Nu Niet Zwanger. Zij stemmen af met de inhoudelijk coördinatoren van het programma. Ook zorgen de aandachtfunctionarissen voor kennisoverdracht van de laatste ontwikkelingen van het programma Nu Niet Zwanger naar het Team Seksuele Gezondheid. Het Team Seksuele Gezondheid verwijst cliënten, waarbij een aanmelding bij Nu Niet Zwanger wenselijk is, door naar het programma Nu Niet Zwanger. Met de inhoudelijk coördinatoren komen we zo tot een passende anticonceptie keuze en ondersteuning voor de cliënt.

Van de 62 aanmeldingen voor het programma Nu Niet Zwanger in regio Midden-Brabant, kwamen 20 kandidaten via een verwijzing van het Team Seksuele Gezondheid.

Meer informatie over het programma Nu Niet Zwanger: www.ggdhvb.nl/nnz

Laagdrempelige spreekuur voor specifieke doelgroepen:

► Sekswerkers spreekuur

Het team heeft (inloop-)spreekuren voor sekswerkers op de locaties Den Bosch en Tilburg. Bij deze spreekuren is ook een ervaringsdeskundige aanwezig. Het Team Seksuele Gezondheid werkt hierin samen met Prostitutie Maatschappelijk Werk. Ook bezoekt ons team seksclubs om laagdrempelig te testen op soa's en vaccinaties te bieden tegen hepatitis B.

► Spreekuur voor mannen die seks hebben met mannen onder de 23 jaar

Ook in 2022 boden we spreekuren voor mannen die seks hebben met mannen onder de 23 jaar in Den Bosch en Tilburg. Tijdens dit spreekuur is er extra tijd voor Sense gesprekken, testen en hepatitis B-vaccinaties.

Migranten

In samenwerking met stichting Africa Foundation Against Aids (AFAA) en opvoeders eigen taal en cultuur van de GGD maakten we in 2022 een doorstart met een project om contactpersonen (sleutelfiguren) te trainen op het gebied van seksualiteit. Het betreft overwegend niet-statushouders die deel uitmaken van verschillende community's. Een doelgroep die voor de GGD moeilijk vindbaar is, maar wel een groot risico loopt op soa en bijvoorbeeld ongeplande zwangerschappen. In totaal hebben we nu 20 personen verbonden aan de GGD, die we voorzien van scholing en informatie. Samen met stichting AFAA bekijken we per moment wat actueel en noodzakelijk is voor de doelgroep. Bij dit project werken verschillende beroepen en culturen samen voor een gezonde seksualiteit voor iedereen. Als resultaat van dit project zijn 2 mannen gestart met PrEP zorg en hebben we 1 persoon voorzien van hiv zorg. De ambitie voor 2023 is om dit project financieel gezond in te zetten in de gehele regio.

In 2022 versterkte het Team Seksuele Gezondheid het contact met de asielzoekerscentra (AZC's) door aan te sluiten bij de geplande jaargesprekken. Vanuit deze contactmomenten konden we workshops train de trainer 'seksualiteit bespreekbaar maken' aanbieden bij intermediairs.

Zo trainden we 6 collega's van de GGD werkzaam op een AZC-locatie. Ook verzorgden we een training in Grave voor 11 coa-medewerkers. In 2023 willen we verder vervolg geven aan deze kennistrainingen.

Samenwerking onderwijsinstellingen

Het Team Seksuele Gezondheid hernieuwde in 2022 de contacten met ROC's en MBO's. ROC's zijn Regionaal Opleidingscentra, deze bieden middelbare beroepsopleidingen in allerlei richtingen. MBO staat voor middelbare beroepsonderwijs, het is een vorm van vervolgonderwijs. Het MBO kent 4 niveaus: de entreeopleiding (niveau 1), de basisberoepsopleiding (niveau 2), de vakopleiding (niveau 3) en de middenkaderopleiding of specialistenopleiding (niveau 4).

Door deze hernieuwde contacten kunnen we als team docenten ondersteunen bij het bespreekbaar maken van het onderwerp seksualiteit met jongeren. We wijzen docenten hiervoor op de mogelijkheden van [Sense.info](https://sense.info) en vergemakkelijken door het warme contact de mogelijkheid van doorverwijzen van leerlingen naar de GGD. In 2023 hopen we de dienstverlening uit te breiden door bij een aantal ROC/MBO's een spreekuur op locatie te bieden voor Sense-gesprekken en het eventueel afnemen van soa-testen.

Samenwerking met Centrum Seksueel Geweld

Het Team Seksuele Gezondheid volgt jaarlijks scholingen vanuit het Centrum Seksueel Geweld. Ook schakelt het team met case managers wanneer er bij een cliënt sprake is van seksueel geweld. In acute situaties komen cliënten eerst bij het Centrum Seksueel Geweld terecht. Na onderzoek door een forensisch medisch arts, schakelt het Centrum Seksueel Geweld met het Team Seksuele Gezondheid van de GGD om ook soa-testen uit te voeren en dit te vervolgen.

Outreach

► Promotie Sense.info

Via social media promoot het Team Seksuele Gezondheid wekelijks de landelijke informatie van Sense.info. Via posts, stories en reels op het Instagramaccount GGD Hart voor Brabant ([instagram.com/ggdhvb](https://www.instagram.com/ggdhvb)) verwijzen we jongeren onder 25 jaar naar relevante informatie over seksuele vorming en relaties en nodigen we uit tot dialoog. De social media berichten worden incidenteel met advertenties onder de doelgroep gepromoot. Samenwerking met gezonde school adviseurs voortgezet onderwijs en intro's nieuwe studenten.

► Handleiding voor zorgverleners: Praten over seksualiteit.

Vanuit de GGD werken we samen met diverse instanties waar seksuele gezondheid dagelijks een onderdeel is. Als zorgverlener kan het moeilijk zijn seksuele gezondheid bespreekbaar te maken. We hebben een handleiding uitgebracht voor zorgverleners met handvatten om het gesprek aan te gaan. In 2022 is deze 57 keer gedownload via de website.

Zie ook: [Website GGD Hart voor Brabant: Handleiding Praten over Seksualiteit 2021](#)

► Scholing voor huisartsen: Nazorg PrEP en soa.

In 2022 heeft het team de scholing Nazorg PrEP en soa één keer gegeven aan een groep van 15 huisartsen.

Zie ook: [Website GGD Hart voor Brabant: Nascholing PrEP en soa voor huisartsen](#)

► Het team benaderde in 2022 alle seksclubs en sauna's in de regio om testen en vaccineren op locatie aan te bieden.

Dit resulteerde in spreekuren in een aantal seksclubs en sauna's om daar laagdrempelig te testen, vaccineren tegen hepatitis B en veiligheid te monitoren.

► Blogs over het werk van Team Seksuele Gezondheid

In 2022 schreef sociaal verpleegkundige Inge van Zundert 6 blogs. Met de blogs krijgt de lezer een kijkje in de praktijk van het Team Seksuele Gezondheid waarmee zij praten over Seksuele Gezondheid en Seksuele Vorming verder willen normaliseren. Met deze blogs wil het team ook de drempel verlagen voor intermediairs voor intercollegiaal contact en het doorverwijzen van cliënten.

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van

GGD Hart voor Brabant

Team Seksuele Gezondheid

Postbus 3024

5003 DA Tilburg

www.ggdhvb.nl

Telefoonnummer intercollegiaal contact: 088 368 77 79

E-mail: seksuelegezondheid@ggdhvb.nl

Juni 2023

Disclaimer

In deze data en inzichten is geen vergelijking gemaakt met het jaarverslag van 2021. Dit is een bewuste keuze omdat de gebruikte database sinds dit jaar verschilt met die van 2021. Voor de terugblik op 2023 is de verwachting dat er wel de vergelijking met 2022 op de meeste punten gemaakt kan worden.

Auteurs

Floortje Lagendijk, *Beleidsmedewerker Seksuele Gezondheidsbevordering*

Aiman Ibrahim, *Arts Maatschappij en Gezondheid i.o.*

Sandra van Hoeven, *Verpleegkundig Specialist Seksuele Gezondheid*

Inge van Zundert, *Verpleegkundige Seksuele Gezondheid*

Jolien ten Velden, *Data Scientist*

Annelot Tempelmann, *Communicatieadviseur*

Hart voor Brabant